

INTERESŲ KONFLIKTŲ VENGINIMO POLITIKA, TEIKIANT INVESTICINES PASLAUGAS

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

- 1.1. Interesų konfliktų vengimo politikos, teikiant investicines paslaugas (toliau – Politika), paskirtis – apibrėžti aplinkybes, sukeliančias ar galinčias sukelti Interesų konfliktą, kuris keltų grėsmę arba pažeistų vieno ar daugiau Klientų interesus. Taip pat, ši Politika numato priemones naudojamas siekiant išvengti Interesų konflikto arba, jam iškilus, Banko veiksmus, kurių Bankas imasi, siekiant valdyti Interesų konfliktus. Politikos nuostatos taikomos Banko Klientų, kuriems teikiamos investicines ir (arba) papildomos paslaugos, atžvilgiu.
- 1.2. Politikoje vartojamos sąvokos:
- **Asmeninis sandoris** – sandoris dėl finansinės priemonės, kurį sudaro Susijęs asmuo ar Bankas, arba kuris sudaromas Susijusio asmens ar Banko naudai atitinkantis bent vieną sąlygą, t. y. sandoris sudaromas Susijusio asmens, Banko ar kito asmens su kuriuo Susijusį asmenį sieja giminytės arba glaudūs ryšiai ar kito asmens, kurio ryšiams su Susijusiu asmeniu ar Banku būdinga, kad Susijęs asmuo, Bankas tiesiogiai ar netiesiogiai suinteresuotas sandorio rezultatu, neskaitant užmokesčio ar komisinių už sandorio įvykdymą.
 - **Interesų konfliktas** – situacija arba aplinkybės, kai asmuo (keli asmenys) gali turėti asmeninės naudos dėl jų kompetencijai priskirtų veiksmų (veikimo) ar priimamų sprendimų. Tokia situacija gali kilti tarp AB „Citadele“ banko filialų, „Citadele“ grupės įmonių (toliau – Grupė), įskaitant šių įmonių darbuotojus, asmenis, tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojančius Grupę, taip pat tarp Kliento ir konkretaus darbuotojo arba tarp atskirų Grupės įmonių klientų.
 - **Klientas** – fizinis ar juridinis asmuo, kuriam Bankas teikia investicines paslaugas ir (arba) papildomas paslaugas.
 - **Susiję asmenys** – Banko stebėtojų tarybos nariai, Administracijos vadovas, Valdybos nariai, Vidaus audito skyriaus vadovas, Banko Operacinės rizikos valdymo skyriaus vadovas, asmenys, turintys kvalifikuotą bendrovės įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, taip pat bet kuris kitas asmuo, dalyvaujantis Bankui teikiant investicines paslaugas ar vykdant investicinę veiklą, su sąlyga, kad paslaugos teikiamos Banko vardu ir yra jų kontroliuojamos. Taip pat asmuo, su kuriuo Susijusį asmenį sieja šeimos ryšiai (bet kuris iš šių asmenų): Susijusio asmens sutuoktinis ar partneris; Susijusio asmens išlaikomas vaikas ar povaikis; kitas Susijusio asmens giminaitis, su kuriuo Susijęs asmuo iki atitinkamo Asmeninio sandorio sudarymo vedė bendrą ūkį ne trumpiau kaip vienerius metus.
- Kitos šioje Politikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos bankų ir finansų įstaigų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

2. APLINKYBĖS, SUKELIANČIOS AR GALINČIOS SUKELTI INTERESŲ KONFLIKTĄ

- 2.1. Situacijos, galinčios sukelti Interesų konflikto atsiradimo riziką:
- Bankas arba Susijęs asmuo gali turėti finansinės naudos arba išvengti finansinių nuostolių Kliento sąskaita;
 - Bankas arba Susijęs asmuo yra suinteresuoti kitaip nei tuo rezultatu yra suinteresuotas pats Klientas;
 - Bankas arba Susijęs asmuo turi finansinį ar kitokio pobūdžio suinteresuotumą teikti pirmenybę kito Kliento ar kitos Klientų grupės interesams Kliento interesų sąskaita;
 - Bankas arba Susijęs asmuo verčiasi ta pačia veikla kaip ir Klientas;
 - Bankas arba Susijęs asmuo gauna arba gaus ne iš Kliento atlygį, kuris yra susijęs su Klientui teikiama paslauga ir kuris gali būti teikiamas pinigų, prekių ar paslaugų forma, išskyrus tokiu atveju įprastai mokamus komisinius ar kitus mokėjimus už paslaugas;
- 2.2. Bankas numato praktines sritis, kuriuose gali atsirasti Interesų konfliktai (sąrašas nėra baigtinis):
- teikiant informaciją Klientams investavimo į finansines priemones klausimais;
 - vykdant prekybą finansinėmis priemonėmis Kliento sąskaita; Banko sąskaita; Banko darbuotojų, Susijusių asmenų, kitų Grupės įmonių sąskaita;
 - vykdant rizikų kontrolės ar kitas funkcijas, kai analizuojami Kliento asmens duomenys ir konfidenciali sandorių informacija, kuri gali būti panaudota netinkamai.
 - kai atliekant vienų Klientų kreditavimą ir finansavimą Banko darbuotojas ar Susijęs asmuo sužino informaciją, kuri gali būti panaudota teikiant kitiems Klientams investicines paslaugas.
 - atliekant mokėjimus trečiosioms šalims ir mokėjimų iš jų gavimas, kai tai susiję su Klientams teikiamomis investicinėmis paslaugomis.
 - vykdant užbiržinius sandorius su Klientais;
 - teikiant vertybinių popierių apskaitos ir saugojimo paslaugas;
 - kai Banko darbuotojui ar Susijusiam asmeniui yra žinoma Kliento viešai neatskleista informacija susijusi su jo vykdomais/planuojamais sandoriais;
 - Grupės įmonė kaip investicinio fondo valdytoja turi interesą pritraukti Kliento lėšas į fondą, jei komisinio mokesčio dydis priklauso nuo investuojamos sumos;
 - kai Bankas siūlo Klientui finansinių priemonių platinimo paslaugą;
- 2.3. Laikoma, kad Interesų konfliktas egzistuoja ar yra galimas manipuliavimas rinka, kai:
- vykdomi stambių ir aktyvių Klientų pavedimai pirkti, parduoti vertybinius popierius ne rinkos kaina; *Pastaba: Stambiu ir aktyviu Klientu laikomas Klientas, kurio suminės atliekamų*

pirkimo ar pardavimo operacijų per kalendorinius metus vertės viršija 75 000 EUR ir kuris per kalendorinius metus atlieka daugiau kaip 10 didelių operacijų.

- vykdomi atskaitingo emitento vadovų pavedimai pirkti, parduoti jo vadovaujamo emitento finansines priemones ne rinkos kaina;
- vykdomi pavedimai Banko sąskaita pirkti, parduoti finansines priemones, kurias pirkti, parduoti pavedimą yra pateikęs Klientas;
- Banko darbuotojai perka, parduoda finansines priemones, kurias pirkti ar parduoti yra pateikęs pavedimą Klientas;
- kitais atvejais, kai susikerta Banko, Banko darbuotojų, Susijusių asmenų ar Klientų interesai.

3. INTERESŲ KONFLIKTŲ VALDYMAS

- 3.1. Banko organizacinė struktūra planuojama bei keičiama taip, kad maksimaliai sumažinti galimybę Interesų konfliktui kilti. Struktūriniai padaliniai, tarp kurių gali kilti interesų konfliktai, yra tarpusavyje nepavaldūs. Darbuotojai, teikiantys investicines paslaugas, turi pakankamai žinių bei kompetentingi vykdyti jiems priskirtas pareigas.
- 3.2. Siekiant išvengti bei valdyti Interesų konfliktus, Bankas yra parengęs vidaus procedūras, kurių privalo laikytis visi Banko darbuotojai bei Susiję asmenys.
- 3.3. Bankas teikdamas investicines paslaugas numato priemones galimiems Interesų konfliktams valdyti:
 - Banko veiksmai, kurių imamasi Kliento atžvilgiu, yra išskirtinai pagrįsti tik konkrečiais Kliento interesais ir priimami nepriklausomai nuo kitų asmenų Interesų;
 - Banko darbuotojams ir/ar Kliento įgaliotiems atstovams yra draudžiama keistis informacija apie Klientui teikiamas Investicines paslaugas, jei tokia informacija gali pakenkti vieno ar kelių kitų Klientų interesams.;
 - Bankas, Susiję asmenys bei Banko darbuotojai neturi teisės sudaryti Asmeninių sandorio dėl finansinių priemonių, jei dėl tos pačios finansinės priemonės buvo gautas Kliento pavedimas, tol, kol nebus įvykdytas Kliento pavedimas;
 - iš skirtingų Klientų gauti pavedimai su tokiais pačiomis sąlygomis turi būti vykdomi nuosekliai pavedimų gavimo tvarka, nustatyta Klientų pavedimų dėl finansinių priemonių priėmimo ir vykdymo tvarkoje;
 - tais atvejais, kai Bankas platina savo arba kitų Grupės įmonių išleistas finansines priemones savo Klientams ir negali tinkamai valdyti interesų konflikto, susijusio su šia veikla, Bankas atsisako dalyvauti tokiuose projektuose, siekdamas užkirsti kelią bet kokiam neigiamam poveikiui Klientų interesams;
 - jeigu Bankas ketina mokėti arba gauti atlyginimą (paskatinimą) trečiajam asmeniui/iš trečiojo asmens, iki tokios praktikos pradžios privalo būti parengta ir patvirtinta tokių atlyginimų (paskatinimų) mokėjimo bei gavimo iš trečiųjų asmenų tvarka. Numatyti atlyginimai (paskatinimai) gali būti priimtini, jei Klientui teikiamos papildomos ar aukštesnio lygio paslaugos, yra proporcingos gautų įmokų lygiui. Taip pat jei jie nepažeidžia Banko pareigos veikti

sąžiningai ir profesionaliai, atsižvelgiant į Kliento interesus ir teikia ilgalaikį naudą atitinkamam Klientui.

Numatyti atlyginimai (paskatinimai) negalimi, jeigu Klientui investicinių paslaugų teikimas dėl tokių mokėjimų yra nešališkas arba nulemtas būtent šių atlyginimų (paskatinimų).

Bankas negali gauti jokių atlyginimų (paskatinimų) iš trečiųjų asmenų už Kliento nukreipimą į konkrečią prekybos ar sandorio įvykdymo vietą.

- Bet kokių atlyginimų (paskatinimų) gavimas iš trečiojo asmens atskleidžiamas Klientui laikantis visų teisės aktuose nustatytų reikalavimų
- 3.4. Priemonės, Interesų konfliktų mažinimui, vykdančios vertybinių popierių apskaitos paslaugą:
 - Banko įgyti vertybiniai popieriai apskaitomi atskirai nuo Klientų nuosavybės teise įgytų vertybinių popierių;
 - Kliento vertybiniai popieriai apskaitomi atskirai nuo kitų klientų vertybinių popierių.
 - 3.5. Bankas neatlieka investicinių tyrimų. Bankas gali gauti trečiųjų asmenų investicinius tyrimus, tačiau tokie tyrimai gali būti naudojami tik Banko arba Grupės įmonių investavimo tikslams. Tokie investiciniai tyrimai nėra viešinami ir pateikiami Klientams.

4. VEIKSMAI, ESANT INTERESŲ KONFLIKTUI, TEIKIANT INVESTICINES PASLAUGAS

- 4.1. Esant Interesų konfliktui, Bankas, prieš suteikdamas investicinę ir (arba) papildomą paslaugą, privalo atskirai, aiškiai, suprantamai ir pasirašytinai (arba telefonu, jei pokalbis įrašomas) informuoti Klientą apie Interesų konfliktą bei finansinių priemonių kainą, kuri joms nustatyta paskiausiai. Ši informacija gali būti atskleista telefonu, jei gali būti pateikta kaip įrodymas.
- 4.2. Esant Interesų konfliktui, investicinė paslauga gali būti teikiama tik tuo atveju ir tik po to, kai Banko Klientas aiškiai išreiškė savo sutikimą dėl tokios paslaugos teikimo jam esant Interesų konfliktui ir Bankas turi su tuo susijusius įrodymus (raštiškas sutikimas, telefoninio pokalbio įrašas ar kita).
- 4.3. Tais atvejais, kai Banko organizacinės ir kt. priemonės, kurias taiko Bankas, Interesų konfliktų atsiradimui ar jų valdymui, nepakankamos, kad būtų užtikrinta pakankamai patikima Klientų interesų apsauga, prieš teikiant investicines paslaugas:
 - Klientas įspėjamas, kad organizacinės ir kt. priemonės, kurias Bankas taiko Interesų konfliktams nustatyti ir valdyti, yra nepakankamos ir jos neužtikrina, kad žala Kliento interesams tikrai neiškils (bus jos išvengta);
 - Klientui pateikiamas konkretus Interesų konflikto, kuris atsiranda teikiant investicinę paslaugą, aprašymas;
 - pateikiama informacija Klientui apie Interesų konflikto pobūdį ir priežastis, kodėl jis kyla, kokia rizika Klientui kyla ir kokių veiksmų imtasi rizikai sumažinti. Nurodyta informacija pateikiama aiškiai, tiksliai patvarioje laikmenoje, kad Klientas galėtų priimti informaciją pagrįstą sprendimą dėl investicinės paslaugos, kurią teikiant kyla Interesų konfliktas.